

REPUBLIKA HRVATSKA
SPLITSKO DALMATINSKA ŽUPANIJA
GRAD SUPETAR
GRADONAČELNICA

KLASA:363-05/19-10/04
URBROJ:2181-11-02/1-23-0022
Supetar, 19. listopada 2023 godine

Odluka: Obustava zaprimanja otpada iz Općina Sutivan, Nerežišća, Postira, Selca, Bol, Milna, Pučišća temeljem Odluke Ustavnog suda od 18. travnja 2023. godine

Poštovani,

Dana 16. listopada Grad Supetar Vam je poslao dopis gdje Vas obavještavamo o presudi Ustavnog suda koji je odlučio o prijedlogu Grada Supetra za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti drugog propisa s Ustavom Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.) i zakonom, na sjednici održanoj 18. travnja 2023. gdje je donio je Odluku kojom se u utvrđuje se da je Odluka o redoslijedu i dinamici zatvaranja odlagališta ("Narodne novine" broj 3/19. i 17/19.) u razdoblju od 21. prosinca 2018. do 9. siječnja 2019. bila u nesuglasnosti s člankom 90. stavkom 1. Ustava Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.).

Odlukom ukinuta točka III. Odluke o redoslijedu i dinamici zatvaranja odlagališta ("Narodne novine" broj 3/19. i 17/19.) prestaje važiti u roku od šest mjeseci od dana objave ove odluke u "Narodnim novinama". Odluka je objavljena u Narodnim novinama br. 45/23 od 26. travnja 2023. godine te stupa na snagu dana 26. listopada 2023.

Ustavni sud je svoj zaključak donio na temelju tri utvrđene činjenice:

- 1) Iako je uvelo obvezu prihvaćanja preusmjeravanog otpada sa neusklađenih (zatvorenih) odlagališta Ministarstvo nije uvelo niti jednu učinkovitu mjeru kojom bi se osiguralo da se primjerenom obradom preusmjeravani otpad svede na količinu koja je nužna,
- 2) Mjere poticanja jedinica lokalne samouprave na prethodnu obradu otpada namijenjenog odlaganju nisu učinkovite i u najvećem dijelu se ne koriste u jedinicama lokalne

samouprave čija odlagališta su zatvorena zbog nezakonitog rada odnosno čiji otpad se preusmjerava na usklađena odlagališta drugih jedinica lokalne samouprave.

- 3) Predočeni podaci upućuju da nije ostvaren niti jedan od ciljeva smanjenja količina otpada namijenjenog odlaganju propisanih nacionalnim pravom i pravom EU-a što potvrđuje nedostatnost postojećih mjera.

Također, Ustavni sud je svojom Odlukom utvrdio :

- Da je povrijeđeno i ograničeno temeljno pravo na zdrav život i okoliš i zdravlje građana Grada Supetra. Ustavni sud naglašava da more, morska obala i otoci, vode, zračni prostor, zemljište, šume, biljni i životinjski svijet, drugi dijelovi prirode, imaju osobitu zaštitu države u skladu s člankom 52. Ustava odnosno da je člankom 69. stavkom 2. propisana obveza svih tijela državne vlasti da osiguraju uvjete za zdrav okoliš na čitavom teritoriju Republike Hrvatske,
- Istovremeno, Ustavni sud uočava da je konkretnom mjerom preusmjeravanja otpada iz područja onih jedinica lokalne samouprave koje nisu na zakonit način upravljale svojim odlagalištima u zakonita odlagališta na području njima susjednih jedinica lokalne samouprave posebno pogođen interes očuvanja zdravlja i okoliša stanovništva tih jedinica,
- Utvrđeno je da je povećano financijsko opterećenje Grada Supetra koji je morao primiti otpad,
- Utvrđeno je da je potpuno prebačena odgovornost sa jedne skupine JLS-e na, tj. Općine Sutivan, Nerežišća, Postira, Selca, Bol, Milna, Pučišća na Grad Supetar tj. na drugu skupinu JLS-e tj. na one koji su trebali primiti otpad,
- Nisu ostavljeni nikakvi mehanizmi kojima bi mogli utjecati na ponašanje onih JLS-e čiji smo otpad dužni bili primiti (u našem primjeru 7 JLS-e) u smislu ostvarivanja ciljeva kontroliranog i razumnog zbrinjavanja otpada, tj. sav otpad koji nam se dostavi moramo prihvatiti,
- Da je Grad Supetar u okviru ovog nametnutog mehanizma preustroja otpada bio dužan preuzeti sve što su nam izručile one jedinice koje "nisu odgovorno upravljale svojim deponijima" pa su im ista bila zatvorena, te da Ministarstvo nije uvelo niti jednu učinkovitu mjeru kojom bi se osiguralo da se primjerenom obradom preusmjereni otpad svede na količinu koja ne nužna,
- Utvrđeno je da ovakva raspodjela odgovornosti predstavlja jasno ograničenje prava na demokratski legitimiranu lokalnu samoupravu iz čl. 128. Ustava koju nije moguće opravdati kao nužno.

Objašnjenje:

U periodu od šest mjeseci, u više navrata sam zajedno sa predstavnicima našeg odvjetničkog ureda Župić i partneri d.o.o. odlazila u nadležno Ministarstvo te apelirala da problem koji je stvoren Gradu Supetru i stanovnicima Grada Supetra dogovorno riješimo u vidu sanacije deponija Kupinovica budući da nemamo toliko sredstva za sanaciju deponija i količina koje su nastale tijekom ove četiri godine kada smo bili primorani primiti ukupan otpad otoka Brača pod prijetnjom velikih novčanih kazna odgovornim osobama. Izričito smo napominjali da je neustavna Odluka Ministarstva uzrokovala dodatne financijske i materijalne troškove Gradu Supetru i ono što je najgore opasno je ugrozila temeljno pravo na zdrav život i okoliš građana Grada Supetra.

Nadležno Ministarstvo se nastavilo ponašati jednako kao i u slučaju donošenja Odluke o redoslijedu i dinamici zatvaranja odlagališta ("Narodne novine" broj 3/19. i 17/19.) te Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke o redoslijedu i zatvaranju odlagalište objavljenom u NN 120, 18. listopada 2023. nije postupilo po Odluci Ustavnog suda budući da se nijednom rečenicom se nije:

- 1) osvrnulo na štetu koju su pretrpjele JLS-e koje su morale primiti otpad u 2019. godini i još primaju, uključujući i Grad Supetar, a kojemu je u periodu do danas napravljena šteta u vidu duplih količina otpada na nesaniranom deponiju,
- 2) dopuna Odluke ne pronalazi rješenja za sanaciju postojećeg nesaniranog deponija opterećenog većim količinama otpada radi primanja otpada iz 7 JLS-e sa Brača, a sukladno tome većim troškovima radi većih količina otpada u protekle četiri godine. Izmjena Odluke spominje samo **sufinanciranje 90% troškova nužnog povećanja kapaciteta odlagališta ne vodeći računa da li uopće kapaciteti postoje.**
- 3) ne spominje se niti jedan mehanizam kojim će smanjiti odgovornost Grada Supetra u odnosu na druge JLS-e koje na naš deponij donose otpad,
- 4) jedini mehanizam koji se spominje, a kojima bi mogli utjecati na ponašanje onih JLS-e čiji smo otpad dužni bili primiti (u našem primjeru 7 JLS-e) u smislu ostvarivanja ciljeva kontroliranog i razumnog zbrinjavanja otpada, tj. sav otpad koji nam se dostavi moramo prihvatiti je "sufinanciranje nabave opreme i uređaja za obradu komunalnog otpada bez spominjanja rokova, konkretnih mjera, kazna i ostalog radi nepovođenja istoga. Ova mjera se može odnositi samo do trenutka nabava te opreme, stavljanja u pogon i učinka obrade komunalnog otpada od kojih mogu proći godine budući da nikakvi rokovi nisu specificirani.

Smatramo da je ovom Odlukom o izmjeni i dopuni odluke o redoslijedu i dinamici zatvaranja odlagališta grupo izigrana Oduka Ustavnog suda RH, da Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja nastavlja raditi po starome i to protivnom članku 52. Ustava odnosno i članku 69. stavku 2. gdje je propisana obveza svih tijela državne vlasti da osiguraju uvjete za zdrav okoliš na čitavom teritoriju Republike Hrvatske te da je povrijeđeno i ograničeno temeljno pravo na zdrav život i okoliš i zdravlje građana Grada Supetra.

Sukladno tome smatram da je moja obveza poštovati Odluku Ustavnog suda, poštovati članak 69. stavkom 2. koja glasi:

„Svatko ima pravo na zdrav život.

Država osigurava uvjete za zdrav okoliš.

Svatko je dužan, u sklopu svojih ovlasti i djelatnosti, osobitu skrb posvećivati zaštiti zdravlja ljudi, prirode i ljudskog okoliša.“,

s kojim je propisana obveza svih tijela državne vlasti da osiguraju uvjete za zdrav okoliš na čitavom teritoriju Republike Hrvatske stoga ovom svojom odlukom smatram da postupam upravo po gore navedenom članku Ustava i borim se za građane Grada Supetra, njihovo zdravlje, pravo na zdrav okoliš i zdravlje naše djece te smatram da nakon 26. listopada 2023. kada Odluka Ustavnog suda stupa na snagu Grad Supetra nema obvezu prihvaćati otpad iz preostalih sedam jedinica sa otoka Brača.

Sukladno gore navedenom ovim putem kao odgovorna osoba Grada Supetra, te predsjednica Skupštine Komunalnog društva Grad d.o.o. dajem nalog da se dana 27. listopada 2023. obustavi prihvati komunalnog otpada iz Općina Sutivan, Nerežišća, Postira, Selca, Bol, Milna, Pučišća a čiji otpad dovozi tvrtka Michieli-Tomić d.o.o.

Sukladno tome, pozivam gore imenovane Općine da izvrše potrebne pripreme i obavijestite građane kako bi se izbjegli veći problem u odvozu otpada.

Dostaviti:

- Općina Sutivan, Trg dr. Franje Tuđmana 1, 21403 Sutivan
- Općina Milna, Sridnja Kala 1, 21405 Milna
- Općina Nerežišća, Trg Sv Petra 5, 21423 Nerežišća
- Općina Postira, Polježice 2, 21410 Postira
- Općina Bol, Loža 15, 21420 Bol
- Općina Selca, Trg Stjepana Radića 5, 21425 Selca
- Općina Pučišća, Trg sv. Jeronima 1, 21 412 Pučišća
- Komunalno društvo Grad d.o.o., Žedno – Drage 7, 21400 Supetar

Na znanje:

- Michieli-Tomić d.o.o., Gornji Humac 37, 21414 Gornji Humac
- Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Radnička cesta 80, Zagreb, 10 000 Zagreb